

فصل ٦

معدن

۳- در این فصل برای طبقه‌بندی فعالیت‌های بخش معدن، از طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (ISIC)، ویرایش سوم با اعمال تغییراتی استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

معدن: به محدوده‌ای اطلاق می‌شود که شامل ذخیره معدنی است

کانه آرای: تمامی عملیات فیزیکی، شیمیایی یا فیزیکی-شیمیایی است که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه یا برای تفکیک کانه‌ها از یکدیگر انجام می‌شود.

معدن در حال بهره‌برداری: معدنی که در آن مجموعه‌ای از عملیات، به منظور استخراج، کانه آرای و به دست آوردن مواد معدنی قابل فروش انجام می‌شود.

مدیریت خصوصی: مدیریتی است که توسط افراد یا موسسات خصوصی اعمال می‌شود.

مدیریت عمومی: مدیریتی است که توسط وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و سایر موسسات بخش عمومی اعمال می‌شود.

شاغلان: تمامی افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به صورت تمام‌وقت یا پاره‌وقت برای معدن کار می‌کنند. شاغلان از نظر وظیفه‌ای که به عهده دارند به دو گروه شاغلان خط تولید (ماهر و ساده) و سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی) تفکیک می‌شوند.

شاغلان ماهر خط تولید: کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه‌ای که کسب کرده‌اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند، مانند مهندسان، تکنیسین‌های فنی، استادکاران، سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگان.

شاغلان ساده خط تولید: کارکنانی هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب مهارت ندارد، مانند: کارگران ساده، باربران و بارگیران.

سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی): کارکنانی هستند که به امور دفتری، اداری، مالی و خدماتی معدن و یا دفتر مرکزی،

مقدمه

آمارگیری از فعالیت‌های مربوط به معدن و انتشار مستمر نتایج آن، از سال ۱۳۳۳ توسط وزارت صنایع و معدن وقت آغاز شد. این آمارها هر سال همزمان با انتشار "آمار فعالیت‌های صنعتی"، ضمیمه‌ی نشریه‌ی مزبور به چاپ می‌رسید، ولی از سال ۱۳۳۹ آمارهای مربوطه در نشریه‌ی مستقل تحت‌عنوان "آمار فعالیت‌های معدنی ایران" منتشر گردید. اولین سرشماری از معدن کشور، در آذرماه سال ۱۳۴۲ توسط وزارت اقتصاد وقت انجام گرفت. دومین سرشماری از معدن کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنایع و معدن وقت انجام شد. از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، به دلیل عدم اجرای طرح‌های آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتی جامع، این بخش از فعالیت‌های اقتصادی دچار خلاء آماری شد. در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران به آمارگیری از معدن تحت پوشش بخش عمومی اقدام کرد و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معدن کشور را به مرحله‌ی اجرا درآورد. از سال ۱۳۶۷ تا ۱۳۸۶ به استثنای سال ۱۳۷۰ و ۱۳۸۳، آمارگیری از معدن کشور به طور سالانه انجام شده است.

آمار و اطلاعات ارائه‌شده‌ی این فصل از نتایج آمارگیری‌ها و سرشماری‌های فوق و آمارهای گزارش‌شده توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان صنعت، معدن و تجارت، استان حاصل شده است که شامل مشخصات و عملکرد اقتصادی معدن و مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی می‌باشد. به هر حال به دلیل تازه تأسیس بودن این استان، بعضی از سرشماری‌های اشاره شده در بالا در استان مازندران قدیم صورت گرفته که دستیابی به نتایج این طرح‌ها در استان میسر نبوده است.

در مورد آمارهای ارائه‌شده توضیح نکات زیر ضروری است:

۱- در آمارگیری از معدن فعال کشور اطلاعات مربوط به نفت و گاز، مواد رادیواکتیو و خاک‌رس جمع‌آوری نشده است.

۲- در طرح آمارگیری از معدن در حال بهره‌برداری کشور، معدن شن و ماسه به روش نمونه‌گیری و سایر معدن به صورت سرشماری، مورد آمارگیری قرار می‌گیرند.

شرکت تعاونی: شرکتی که با حداقل ۷ نفر عضو حقیقی یا حقوقی غیر دولتی به منظور رفع نیازمندی‌های مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضا از طریق خودباری و کمک متقابل آنان بر اساس قانون بخش تعاون برای انجام یک یا چند فعالیت اقتصادی تشکیل و ثبت می‌شود.

شرکت تعاونی معدنی: نوعی شرکت تعاونی است که در زمینه استخراج، بهره‌برداری و فروش مواد استخراج شده از معادن فعالیت دارد.

گزیده اطلاعات

براساس نتایج طرح آمارگیری از معادن فعال استان در سال ۱۳۹۹ تعداد ۶۹ معدن در حال بهره‌برداری در استان وجود داشته است. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد، در مجموع ۱۶۵۳ نفر در این معادن به کار اشتغال داشته‌اند که تعداد شاغلان نسبت به سال ۱۳۹۸، ۱۴/۴- درصد کاهش یافته است.

در سال ۱۳۹۹ ارزش تولیدات معادن استان ۴۷۰۱۳۸۶ میلیون ریال بوده که در بین فعالیت‌های مختلف معادن استخراج ید، استخراج شن و ماسه، و استخراج ذغال سنگ، و به ترتیب با ۲۰۷۰۴۰۷، ۲۰۶۴۷۲۱ میلیون ریال بالاترین ارزش تولیدات سالانه را داشته‌اند.

ارزش افزوده حاصل از فعالیت معادن در حال بهره‌برداری استان در سال ۹۹ برابر ۳۹۵۸۱۴۰ میلیون ریال بوده است که استخراج زرنیخ فسفات، ید استخراج ید، معادن استخراج ذغال سنگ و استخراج شن و ماسه به ترتیب ۱۹۱۸۵۲۸، ۱۷۳۲۲۹۳، ۲۰۳۵۳۱ میلیون ریال دارای بالاترین میزان ارزش افزوده بوده‌اند. مجموع ارزش افزوده این معادن بیش از ۹۷/۳ درصد از کل ارزش افزوده این بخش را به خود اختصاص داده است.

همچنین در سال ۱۳۹۹ کل پرداختی‌های (داده‌ها) معادن در حال بهره‌برداری استان ۷۸۸۱۸۳ میلیون ریال و کل دریافتی‌های (ستانده‌ها) ۴۷۴۶۳۲۲ میلیون ریال بوده است.

در سال ۱۳۹۹ در معادن استان ۱۴۶۰۹۱ میلیون ریال سرمایه‌گذاری جدید انجام گرفته است که بیش از ۶۸/۴ درصد مربوط به ماشین آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری بوده است و ساختمان و تأسیسات، وسایل نقلیه راه اختصاصی، توسعه و اکتشاف و سایر در رده‌های بعدی قرار دارند.

اشتغال داشته و به طور مستقیم در امر استخراج و تولید دخالت ندارند.

در ارائه آمار شاغلان، توضیح این نکته ضروری است که در محاسبه از روش «متوسط تعداد شاغلان در سال» استفاده شده است.

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران: شامل مزد و حقوق و سایر پرداختی‌های نقدی و غیر نقدی به فرد و حقوق‌بگیران است.

تولیدات معدنی: مجموع مواد معدنی حاصل از یک رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می‌باشد. شایان ذکر است که در بعضی از رشته فعالیت‌ها یا معادن، مواد معدنی به همان صورتی که از کانسار استخراج می‌شود، عرضه می‌گردد در صورتی که در بعضی دیگر از رشته فعالیت‌ها یا معادن، مواد استخراج شده پس از انجام عملیات فیزیکی یا شیمیایی لازم به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله، تفکیک کانه‌ها و یا افزایش عیار ماده خام، به بازار عرضه می‌شود. ضمناً در یک رشته فعالیت، ممکن است چند ماده معدنی به دست آید، مثلاً در رشته فعالیت استخراج سنگ مس، مواد معدنی سنگ مس، کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن از تولیدات رشته فعالیت مذکور به حساب می‌آیند.

ارزش تولیدات معدن: عبارت است از مجموع ارزش مواد معدنی استخراج شده، مواد معدنی فراوری شده در محل معدن و ضایعات قابل فروش مواد معدنی بر اساس قیمت فروش در محل معدن.

سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای): رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم « فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات».

ارزش افزوده: ارزش اضافی ایجاد شده در جریان تولید است.

ارزش دریافتی‌ها (ستانده‌ها): ارزش دریافتی معدن، عبارت از ارزش دریافتی بابت خدمات تولیدی و خدمات غیرتولیدی است.

ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها): ارزش پرداختی معدن، عبارت از ارزش پرداختی بابت خدمات است.

۱-۶- تعداد معادن، شاغلان، جبران خدمات مزد و حقوق بگیران معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (میلیون ریال)

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران	تعداد شاغلان	تعداد معادن		جمع	سال
		نحوه مدیریت ^(۱)			
		عمومی	خصوصی		
۲۱۸۵۲	۱۶۶۹	۱۱	۳۳	۴۴	۱۳۸۰
۷۵۶۳۴	۱۷۷۸	۱۰	۴۹	۵۹	۱۳۸۵
۱۸۶۲۳۷	۲۱۵۴	۹	۸۵	۹۴	۱۳۹۰
۲۶۰۱۹۸	۱۵۸۸	۴	۶۱	۶۵	۱۳۹۵
۲۷۰۹۴۷	۱۶۱۵	۳	۸۴	۸۷	۱۳۹۶
۳۸۱۸۳۱	۱۸۴۳	۱	۹۸	۹۹	۱۳۹۷
۵۸۳۹۵۰	۱۹۳۲	۰	۰	۹۱	۱۳۹۸ ^(۱)
۷۶۸۱۴۲	۱۶۵۳	۵	۶۴	۶۹	۱۳۹۹
۵۳۱۸۷۹	۱۲۰۶	۰	۹	۹	استخراج ذغال سنگ
.	.	.	.	.	استخراج سنگ آهن
.	.	.	.	.	استخراج سرب و روی
.	.	.	.	.	استخراج سنگ طلا
.	.	.	.	.	استخراج سنگ مس
.	.	.	.	.	استخراج کرومیت
.	.	.	.	.	استخراج منگنز
.	.	.	.	.	استخراج بوکسیت
.	.	.	.	.	استخراج کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۷۵۴۹۹	۲۲۴	۵	۳۷	۴۲	استخراج شن و ماسه
.	.	.	.	.	استخراج سنگ‌های تزئینی
.	.	.	.	.	استخراج سنگ لاشه
.	.	.	.	.	استخراج سنگ بالاست
۳۸۶۴۰	۶۲	۰	۴	۴	استخراج سنگ آهک
.	.	.	.	.	استخراج سنگ گچ
۱۲۸۸	۴	۰	۱	۱	استخراج کائولن، خاک نسوز و
.	.	.	.	.	استخراج دولومیت
.	.	.	.	.	استخراج بنتونیت و گل سرشوی

۱-۶- تعداد معادن، شاغلان، جبران خدمات مزد و حقوق بگیران معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

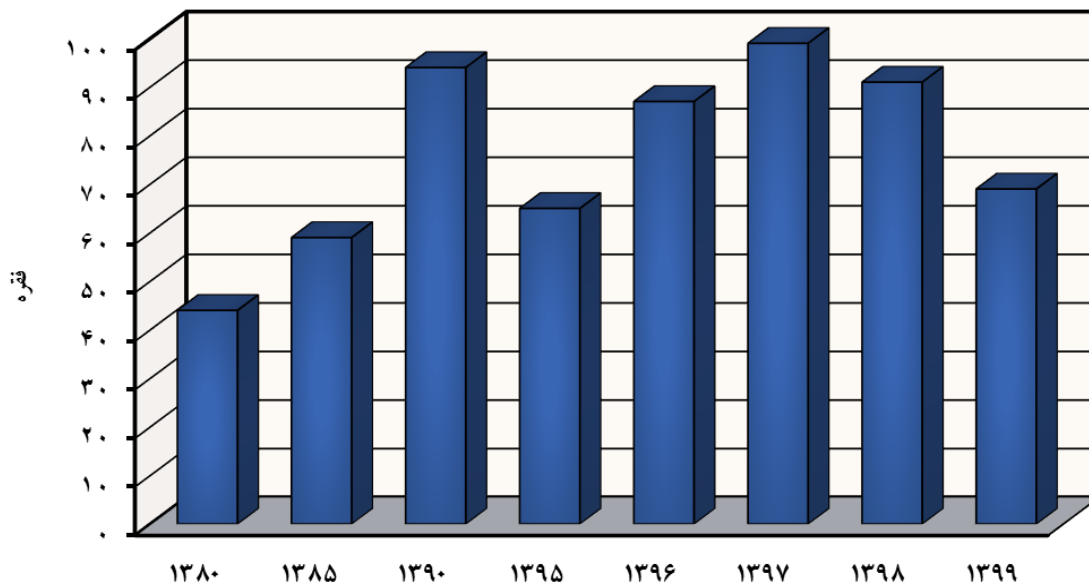
جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (میلیون ریال)	تعداد شاغلان	تعداد معادن		جمع	سال
		نحوه مدیریت			
		خصوصی	عمومی		
.	.	.	.	.	استخراج منیزیت و گل سفید .....
.	.	.	.	.	استخراج سولفات سدیم .....
.	.	.	.	.	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد .....
.	.	.	.	.	استخراج فلورین .....
.	.	.	.	.	استخراج سولفات استرونیسیم .....
۲۰۷۰۴۰۷	۱۳۱	.	۱	۱	استخراج زرنیخ، فسفات و ید .....
.	.	.	.	.	استخراج نمک .....
۴۳۵۰	۸	.	۳	۳	استخراج سیلیس .....
.	.	.	.	.	استخراج پوکه معدنی .....
.	.	.	.	.	استخراج فلدسپات .....
.	.	.	.	.	استخراج تالک .....
۲۱۷۵۰	۱۸	.	۹	۹	استخراج صدف دریایی و میکا .....
.	.	.	.	.	سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی .....

(۱) اطلاعات نحوه مدیریت خصوصی و عمومی برای سال ۱۳۹۸ قابل ارائه نیست.

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

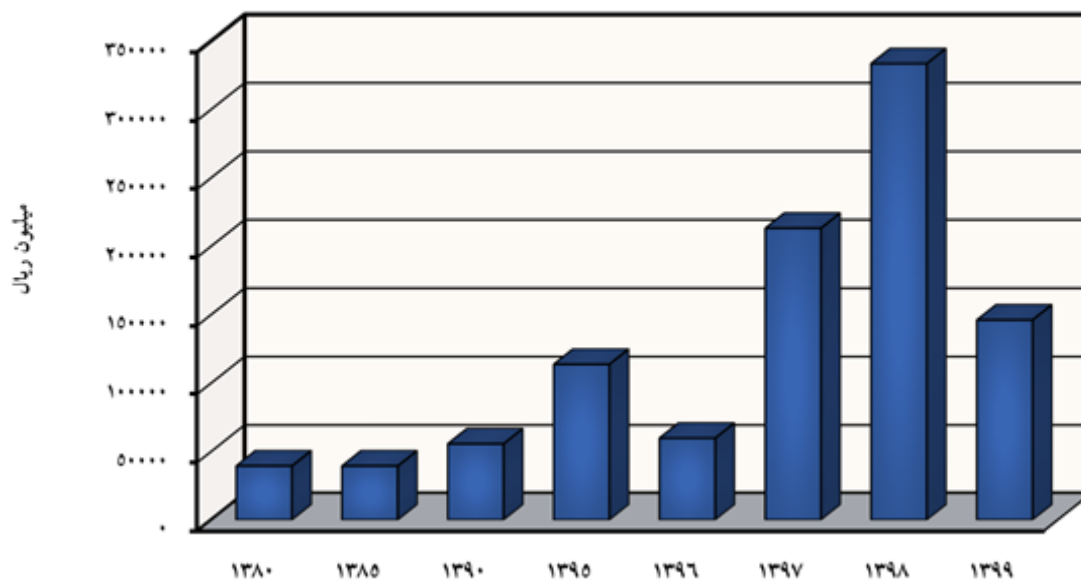
- مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۶-۱- تعداد معادن در حال بهره‌برداری

مبنا: جدول ۶-۱

۶-۲- میزان سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری

مبنا: جدول ۶-۲

۲-۶- تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج

سال و فعالیت	جمع	استخراج روباز	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز و زیرزمینی
..... ۱۳۸۰	۴۴	۳۵	۹	۰
..... ۱۳۸۵	۵۹	۴۷	۱۲	۰
..... ۱۳۹۰	۹۴	۸۰	۱۴	۰
..... ۱۳۹۵	۶۵	۵۴	۱۱	۰
..... ۱۳۹۶	۸۷	۷۵	۱۱	۱
..... ۱۳۹۷	۹۹	۸۸	۱۱	۰
..... ۱۳۹۸	۹۱	۸۰	۱۱	۰
..... ۱۳۹۹	۶۹	۵۸	۱۱	۰
..... استخراج ذغال سنگ	۹	۰	۹	۰
..... استخراج سنگ آهن	۰	۰	۰	۰
..... استخراج سرب و روی	۰	۰	۰	۰
..... استخراج سنگ طلا	۰	۰	۰	۰
..... استخراج سنگ مس	۰	۰	۰	۰
..... استخراج کرومیت	۰	۰	۰	۰
..... استخراج منگنز	۰	۰	۰	۰
..... استخراج بوکسیت	۰	۰	۰	۰
..... استخراج کبالت، آنتیموان و تیتانیوم	۰	۰	۰	۰
..... استخراج شن و ماسه	۴۲	۴۲	۰	۰
..... استخراج سنگ‌های تزئینی	۰	۰	۰	۰
..... استخراج سنگ لاشه	۰	۰	۰	۰
..... استخراج سنگ بالاست	۰	۰	۰	۰
..... استخراج سنگ آهک	۴	۴	۰	۰
..... استخراج سنگ گچ	۰	۰	۰	۰
..... استخراج کائولن، خاک نسوز و	۱	۰	۱	۰
..... استخراج دولومیت	۰	۰	۰	۰
..... استخراج بنتونیت و گل سرشوی	۰	۰	۰	۰

۲-۶- تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج (دنباله)

سال و فعالیت	جمع	استخراج روباز	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز و زیرزمینی
استخراج منیزیت و گل سفید	۰	۰	۰	۰
استخراج سولفات سدیم	۰	۰	۰	۰
استخراج باریت، خاک‌سرخ و زرد	۰	۰	۰	۰
استخراج فلورین	۰	۰	۰	۰
استخراج سولفات استرونیسم	۰	۰	۰	۰
استخراج زرنیخ، فسفات و ید	۱	۰	۱	۰
استخراج نمک	۰	۰	۰	۰
استخراج سیلیس	۳	۳	۰	۰
استخراج پوکه معدنی	۰	۰	۰	۰
استخراج فلدسپات	۰	۰	۰	۰
استخراج تالک	۰	۰	۰	۰
استخراج صدف دریایی و میکا	۹	۹	۰	۰
سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی	۰	۰	۰	۰

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

- مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۳-۶- تعداد شاغلان معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت

سایر کارکنان (اداری، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۲۶۳	۴۹۲	۹۱۴	۱۶۶۹	۱۳۸۰
۲۵۱	۸۰۱	۷۲۵	۱۷۷۷	۱۳۸۵
۳۷۵	۶۳۱	۱۱۴۸	۲۱۵۴	۱۳۹۰
۴۵۱	۲۹۵	۸۴۲	۱۵۸۸	۱۳۹۵
۳۸۴	۲۹۶	۹۳۵	۱۶۱۵	۱۳۹۶
۴۴۶	۳۱۷	۱۰۸۰	۱۸۴۳	۱۳۹۷
۵۲۵	۶۱۰	۷۹۷	۱۹۳۲	۱۳۹۸
۳۷۳	۶۴۲	۶۳۸	۱۶۵۳	۱۳۹۹
۲۷۵	۵۶۵	۳۶۶	۱۲۰۶	استخراج ذغال سنگ
.	.	.	.	استخراج سنگ آهن
.	.	.	.	استخراج سرب و روی
.	.	.	.	استخراج سنگ طلا
.	.	.	.	استخراج سنگ مس
.	.	.	.	استخراج کرومیت
.	.	.	.	استخراج منگنز
.	.	.	.	استخراج بوکسیت
.	.	.	.	استخراج کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۵۶	۳۹	۱۲۹	۲۲۴	استخراج شن و ماسه
.	.	.	.	استخراج سنگ‌های تزئینی
.	.	.	.	استخراج سنگ لاشه
.	.	.	.	استخراج سنگ بالاست
۹	۹	۴۴	۶۲	استخراج سنگ آهک
.	.	.	.	استخراج سنگ گچ
۱	۱	۲	۴	استخراج کائولن، خاک نسوز و
.	.	.	.	استخراج دولومیت
.	.	.	.	استخراج بنتونیت و گل سرشوی

۳-۶- تعداد شاغلان معدن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

سایر کارکنان (اداری، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۰	۰	۰	۰	استخراج منیزیت و گل سفید .....
۰	۰	۰	۰	استخراج سولفات سدیم .....
۰	۰	۰	۰	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد .....
۰	۰	۰	۰	استخراج فلورین .....
۰	۰	۰	۰	استخراج سولفات استرونیسیم .....
۲۸	۱۸	۸۵	۱۳۱	استخراج زرنیخ، فسفات و ید .....
۰	۰	۰	۰	استخراج نمک .....
۱	۳	۴	۸	استخراج سیلیس .....
۰	۰	۰	۰	استخراج پوکه معدنی .....
۰	۰	۰	۰	استخراج فلدسپات .....
۰	۰	۰	۰	استخراج تالک .....
۳	۷	۸	۱۸	استخراج صدف دریایی و میکا .....
۰	۰	۰	۰	سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی .....

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

- مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۴-۶- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (هزار تن)

مقدار					فعالیت
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۴۰۹۲	۵۳۰۰	۶۱۳۸	۵۳۸۰	۳۷۲۴	جمع.....
۲۳۲	۲۱۰	۱۷۸	۱۳۲	۱۵۷	استخراج ذغال سنگ.....
.	.	.	.	.	استخراج سنگ آهن.....
.	.	.	.	.	استخراج سرب و روی.....
.	.	.	.	.	استخراج سنگ طلا.....
.	.	.	.	.	استخراج سنگ مس.....
.	.	.	.	.	استخراج کرومیت.....
.	.	.	.	.	استخراج منگنز.....
.	.	.	.	.	استخراج بوکسیت.....
.	.	.	.	.	استخراج کبالت، آنتیموان و تیتانیوم.....
۲۰۲۲	۴۱۰۴	۴۹۳۳	۴۳۷۱	۲۶۸۳	استخراج شن و ماسه.....
.	.	.	.	.	استخراج سنگ‌های تزئینی.....
.	.	.	.	۱۲	استخراج سنگ لاشه.....
.	.	.	.	.	استخراج سنگ بالاست.....
۱۳۴۷	۸۹۶	۹۶۱	۸۱۱	۸۱۳	استخراج سنگ آهک.....
.	.	.	.	.	استخراج سنگ گچ.....
۱	۱	۱	۱	.	استخراج کائولن، خاک نسوز و.....
.	.	.	.	.	استخراج دولومیت.....
.	.	.	.	.	استخراج بنتونیت و گل سرشوی.....

۴-۶- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (دنباله) (میلیون ریال- هزار تن)

مقدار					فعالیت
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
.	.	.	.	.	استخراج منیزیت و گل سفید .....
.	.	.	.	.	استخراج سولفات سدیم .....
.	.	.	.	.	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد .....
.	.	.	.	.	استخراج فلورین .....
.	.	.	.	.	استخراج سولفات استرونیسم .....
۳۸۶	۱	.	۰/۴	۱	استخراج زرنیخ، فسفات و ید .....
.	.	.	.	.	استخراج نمک .....
۲۱	۶	.	.	.	استخراج سیلیس .....
.	.	.	.	.	استخراج پوکه معدنی .....
.	.	.	.	.	استخراج فلدسپات .....
.	.	.	.	.	استخراج تالک .....
۸۲	۸۲	۶۵	۶۴	۵۹	استخراج صدف دریایی و میکا .....
.	.	.	.	.	سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی .....

۴-۶- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (دنباله) (میلیون ریال - هزار تن)

ارزش تولیدات					فعالیت
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۴۷۰۱۳۸۶	۳۵۱۷۱۲۳	۱۶۶۶۳۱۶	۱۰۲۷۳۲۲	۷۴۶۵۷۰	جمع .....
۲۰۶۴۷۲۱	۱۰۵۴۱۶۵	۳۸۹۰۹۲	۲۸۵۷۷۱	۲۳۷۱۳۳	..... استخراج ذغال سنگ
.	.	.	.	.	..... استخراج سنگ آهن
.	.	.	.	.	..... استخراج سرب و روی
.	.	.	.	.	..... استخراج سنگ طلا
.	.	.	.	.	..... استخراج سنگ مس
.	.	.	.	.	..... استخراج کرومیت
.	.	.	.	.	..... استخراج منگنز
.	.	.	.	.	..... استخراج بوکسیت
.	.	.	.	.	..... استخراج کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۳۹۲۲۵۶	۷۱۶۴۹۴	۵۵۵۰۰۶	۳۹۰۲۸۹	۲۰۵۵۶۰	..... استخراج شن و ماسه
.	.	.	.	.	..... استخراج سنگ‌های تزئینی
.	.	.	.	۹۶۰	..... استخراج سنگ لاشه
.	.	.	.	.	..... استخراج سنگ بالاست
۱۴۵۳۰۰	۴۶۱۹۰	۳۹۰۵۳	۳۲۱۲۳	۳۱۸۱۱	..... استخراج سنگ آهک
.	.	.	.	.	..... استخراج سنگ گچ
۲۶۰۲	۲۰۹۰	۱۴۹۶	۱۲۷۳	.	..... استخراج کائولن، خاک نسوز و
.	.	.	.	.	..... استخراج دولومیت
.	.	.	.	.	..... استخراج بنتونیت و گل سرشوی

۴-۶- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

(میلیون ریال - هزار تن)

ارزش					فعالیت
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
.	.	.	.	.	استخراج منیزیت و گل سفید .....
.	.	.	.	.	استخراج سولفات سدیم .....
.	.	.	.	.	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد .....
.	.	.	.	.	استخراج فلورین .....
.	.	.	.	.	استخراج سولفات استرونیسیم .....
۲۰۷۰۴۰۷	۱۷۵۰۹۳۹	۶۷۴۱۲۵	۳۱۲۱۳۵	۲۶۳۶۹۰	استخراج زرنیک، فسفات و ید .....
.	.	.	.	.	استخراج نمک .....
۴۳۵۰	۹۰۰	.	.	.	استخراج سیلیس .....
.	.	.	.	.	استخراج پوکه معدنی .....
.	.	.	.	.	استخراج فلدسپات .....
.	.	.	.	.	استخراج تالک .....
۲۱۷۵۰	۱۶۳۴۵	۷۵۴۵	۵۷۳۰	۷۴۱۵	استخراج صدف دریایی و میکا .....
.	.	.	.	.	سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی .....

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

- مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۵-۶- ارزش افزوده و ارزش پرداختها و دریافتهای معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت: سال ۱۳۹۹
(میلیون ریال)

دریافتها (ستاندها)	پرداختها (دادهها)	ارزش افزوده	فعالیت
۴۷۴۶۳۲۲	۷۱۱۱۱۸۳	۳۹۵۱۱۴۰	کل معادن .....
۲۰۹۰۳۳۳	۳۵۸۰۴۰	۱۷۳۲۲۹۳	استخراج ذغال سنگ .....
.	.	.	استخراج سنگ آهن .....
.	.	.	استخراج سرب و روی .....
.	.	.	استخراج سنگ طلا .....
.	.	.	استخراج سنگ مس .....
.	.	.	استخراج کرومیت .....
.	.	.	استخراج منگنز .....
.	.	.	استخراج بوکسیت .....
.	.	.	استخراج کبالت، آنتیموان و تیتانیوم .....
۳۹۹۱۱۳	۱۹۵۵۸۲	۲۰۳۵۳۱	استخراج شن و ماسه .....
.	.	.	استخراج سنگهای تزئینی .....
.	.	.	استخراج سنگ لاشه .....
.	.	.	استخراج سنگ بالاست .....
۱۴۶۶۵۰	۵۸۱۹۷	۸۸۴۵۳	استخراج سنگ آهک .....
.	.	.	استخراج سنگ گچ .....
۲۶۰۲	۱۲۶۹	۱۳۳۳	استخراج کائولن، خاک نسوز و .....
.	.	.	استخراج دولومیت .....
.	.	.	استخراج بنتونیت و گل سرشوی .....

۵-۶ ارزش افزوده و ارزش پرداختها و دریافتهای معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت:
سال ۱۳۹۹ (دنباله)
(میلیون ریال)

دریافتها (ستاندها)	پرداختها (داده‌ها)	ارزش افزوده	فعالیت
.	.	.	استخراج منیزیت و گل سفید .....
.	.	.	استخراج سولفات سدیم .....
.	.	.	استخراج باریت، خاک‌سرخ و زرد .....
.	.	.	استخراج فلورین .....
.	.	.	استخراج سولفات استرونیسم .....
۲۰۸۱۵۲۵	۱۶۲۹۹۷	۱۹۱۸۵۲۸	استخراج زرنیخ، فسفات و ید .....
.	.	.	استخراج نمک .....
۴۳۵۰	۲۰۷۹	۲۲۷۱	استخراج سیلیس .....
.	.	.	استخراج پوکه معدنی .....
.	.	.	استخراج فلدسپات .....
.	.	.	استخراج تالک .....
۲۱۷۵۰	۱۰۰۲۰	۱۱۷۳۰	استخراج صدف دریایی و میکا .....
.	.	.	سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی .....

ماخذ - مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۶-۶- سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای: سال ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

فعالیت	کل سرمایه‌گذاری	ماشین‌آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری	وسایل نقلیه	ساختمان و تاسیسات (بدون زمین)
جمع	۱۴۶۰۹۱	۹۹۹۹۶	۵۰۱۱	۳۶۲۶۰
استخراج ذغال سنگ	۳۷۸۹۶	۳۷۸۸۶	.	۱۰
استخراج سنگ آهن	.	.	.	.
استخراج سرب و روی	.	.	.	.
استخراج سنگ طلا	.	.	.	.
استخراج سنگ مس	.	.	.	.
استخراج کرومیت	.	.	.	.
استخراج منگنز	.	.	.	.
استخراج بوکسیت	.	.	.	.
استخراج کبالت، آنتیمون و تیتانیوم	.	.	.	.
استخراج شن و ماسه	۲۷۸۲۶	۲۴۰۰۰	.	۲۰۵۱
استخراج سنگ‌های تزئینی	.	.	.	.
استخراج سنگ لاشه	.	.	.	.
استخراج سنگ بالاست	.	.	.	.
استخراج سنگ آهک	۴۸۰۰	.	۲۰۰۰	.
استخراج سنگ گچ	.	.	.	.
استخراج کائولن، خاک نسوز و	۲۵۰۱	۲۲۴۸	.	۲۵۳
استخراج دولومیت	.	.	.	.
استخراج بنتونیت و گل سرشوی	.	.	.	.

۶-۶- سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال -
سرمایه‌ای: سال ۱۳۹۹ (دنباله) (میلیون ریال)

فعالیت	کل سرمایه‌گذاری	ماشین‌آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری	وسایل نقلیه	ساختمان و تاسیسات (بدون زمین)
استخراج منیزیت و گل سفید	.	.	.	.
استخراج سولفات سدیم	.	.	.	.
استخراج باریت، خاک‌سرخ و زرد	.	.	.	.
استخراج فلورین	.	.	.	.
استخراج سولفات استرونیسم	.	.	.	.
استخراج زرنیک، فسفات و ید	۷۲۴۵۹	۳۵۸۵۲	۳۰۱۱	۳۳۵۹۶
استخراج نمک	.	.	.	.
استخراج سیلیس	۱۰	۱۰	.	.
استخراج پوکه معدنی	.	.	.	.
استخراج فلدسپات	.	.	.	.
استخراج تالک	.	.	.	.
استخراج صدف دریایی و میکا	۶۰۰	.	.	۳۵۰
سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی	.	.	.	.

۶-۶- سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای: سال ۱۳۹۹ (دنباله)
(میلیون ریال)

فعالیت	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم‌افزارهای رایانه‌ای	سایر
جمع.....	*	*	*	*
استخراج ذغال سنگ	*	*	*	*
استخراج سنگ آهن.....	*	*	*	*
استخراج سرب و روی	*	*	*	*
استخراج سنگ طلا	*	*	*	*
استخراج سنگ مس	*	*	*	*
استخراج کرومیت	*	*	*	*
استخراج منگنز	*	*	*	*
استخراج بوکسیت	*	*	*	*
استخراج کبالت، آنتیموان و تیتانیوم.....	*	*	*	*
استخراج شن و ماسه	*	*	۱۷۷۴	*
استخراج سنگ‌های تزئینی	*	*	*	*
استخراج سنگ لاشه	*	*	*	*
استخراج سنگ بالاست	*	*	*	*
استخراج سنگ آهک	*	*	۲۸۰۰	*
استخراج سنگ گچ	*	*	*	*
استخراج کائولن، خاک نسوز و	*	*	*	*
استخراج دولومیت	*	*	*	*
استخراج بنتونیت و گل سرشوی	*	*	*	*

۶-۶ سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای: سال ۱۳۹۹ (دنباله)
(میلیون ریال)

فعالیت	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم‌افزارهای رایانه‌ای	سایر
استخراج منیزیت و گل سفید	.	.	.	.
استخراج سولفات سدیم	.	.	.	.
استخراج باریت، خاک‌سرخ و زرد	.	.	.	.
استخراج فلورین	.	.	.	.
استخراج سولفات استرونیسم	.	.	.	.
استخراج زرنیخ، فسفات و ید	.	.	.	.
استخراج نمک	.	.	.	.
استخراج سیلیس	.	.	.	.
استخراج پوکه معدنی	.	.	.	.
استخراج فلدسپات	.	.	.	.
استخراج تالک	.	.	.	.
استخراج صدف دریایی و میکا	.	.	.	۲۵۰
سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی	.	.	.	.

ماخذ - مرکز آمار ایران. (رپ)

- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۶-۷- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی در پایان سال

سرمایه (میلیون ریال)	شاغلان	عضو	تعداد	سال و شهرستان ^(۱)
۱۷۰	۲۹	۴۲	۶	۱۳۸۵
۳۱۵	۳۹	۹۳	۸	۱۳۹۰
۴۵۵	۶۹	۷۸	۹	۱۳۹۵
۴۵۵	۶۹	۷۸	۹	۱۳۹۶
۴۵۵	۶۹	۷۸	۹	۱۳۹۷
۴۶۴	۶۹	۷۸	۹	۱۳۹۸
۴۴۵	۶۹	۶۲	۹	۱۳۹۹
۶۸۵	۱۹	۷۱	۱۰	۱۴۰۰
۱۱	۵	۷	۱	آزادشهر
۱	۱	۷	۱	علی‌آباد
۴۴۶	۸۳	۵۷	۸	گرگان

(۱) شهرستان‌هایی که نام آنها درج نشده است، فاقد فعالیت‌های مورد نظر در جدول می‌باشند.
مأخذ- اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان گلستان.